

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๒๐๕.๓/ ๕๙๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
3757
23 ก.ค. 2544
เวลา 15.36

9/12

คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ
กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กท. ๑๐๔๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔

สพ. 1031
วันที่ 25 ก.ค. 44
เวลา 16.55 น.

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ (กท.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้พิจารณาและมีมติในเรื่อง แนวทางการแปรสภาพของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เป็นบริษัทจำกัด ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. มติที่ประชุม

เห็นชอบแนวทางการแปรรูป โดยการนำ ปตท. รัฐวิสาหกิจทั้งองค์กรแปรสภาพเป็น บริษัท ปตท. จำกัด ภายใต้โครงสร้างที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) โดยมอบหมายให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ปตท. เร่งดำเนินการตามขั้นตอนการแปรสภาพรัฐวิสาหกิจของ พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สามารถนำ ปตท. เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ได้อย่างช้าภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๔ ตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาดังกล่าว คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทฯ ต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจฯ ให้แล้วเสร็จภายในเดือน สิงหาคม ๒๕๔๔

๒. ความเป็นมาของแนวนโยบายในเรื่องการปรับโครงสร้าง

- ๒๓ ม.ค. ๒๕๓๕ กพช. เห็นชอบข้อเสนอการปรับโครงสร้าง ปตท. และการส่งเสริมการค้าเสรีในอุตสาหกรรมปิโตรเลียม
- ๑๓ ส.ค. ๒๕๓๕ กพช. เห็นชอบนโยบายราคาก๊าซธรรมชาติและการกำกับดูแล

/๒๓ ธค ๒๕๔๓...

- ๒๗ ธ.ค. ๒๕๔๓ กพข. เห็นชอบแนวทางการแปรรูป ปตท. โดยนำกิจการน้ำมันและก๊าซธรรมชาติมาจัดตั้งเป็นบริษัท ปตท. จำกัด โดยมอบให้ สพข. รับเป็นแกนกลางในการจัดทำแนวทางการแปรรูป ปตท.

- ๑๑ เม.ย. ๒๕๔๔ กพข. รับทราบผลการประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาตลาดทุน โดยให้เตรียมความพร้อมเพื่อนำหุ้น ปตท. เข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างช้าภายในเดือน พ.ย. ๒๕๔๔

- ๒ ก.ค. ๒๕๔๔ กพข. เห็นชอบแนวทางการแปรรูป ปตท. ภายใต้ พ.ร.บ.ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้นำ ปตท. รัฐวิสาหกิจทั้งองค์กรแปลงสภาพเป็นบริษัท ปตท. จำกัด ก่อนที่จะแปรสภาพเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

- ๑๐ ก.ค. ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติ กพข.

๓. แนวทางการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

๓.๑ กำหนดให้นำ ปตท. รัฐวิสาหกิจทั้งองค์กร แปลงสภาพเป็นบริษัท ปตท. จำกัด โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดในขั้นต้น ก่อนที่จะแปรสภาพเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บมจ. ปตท.) เพื่อระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในระยะต่อไป

๓.๒ กิจการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติจะถูกแยกออกจากกิจการจัดหาและจำหน่ายก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ในลักษณะการแบ่งแยกตามกฎหมาย (Legal Separation) โดยจัดตั้งเป็นบริษัท ปตท. ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จำกัด โดยมี บมจ. ปตท. เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด และให้มีการจัดตั้งบริษัท ปตท. ท่อจัดจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ จำกัด เพื่อรองรับแผนการขยายการจำหน่ายก๊าซของ ปตท.

๓.๓ การบริหารจัดการบริษัทในเครือ ได้กำหนดรูปแบบการดำเนินการ รวมทั้งสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทต่างๆ อันประกอบด้วย ธุรกิจการสำรวจผลิต ธุรกิจการกลั่น ธุรกิจปิโตรเคมี

๔. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางการแปรรูปการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

นโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการแปรรูปของ ปตท. ประกอบด้วย

- นโยบายการค้าเสรีในอุตสาหกรรมปิโตรเลียม ที่กำหนดแนวทางในเรื่องของการแยกก๊าซธรรมชาติ บทบาทของ ปตท. ในเชิงธุรกิจ การเปิดให้บริการระบบคลังก๊าซของ ปตท.

- โครงสร้างกิจการก๊าซธรรมชาติของประเทศไทยในระยะยาว ตามโครงสร้างดังกล่าวนี้ ได้วางมาตรการเร่งรัดการดำเนินการในเรื่องต่างๆ อาทิเช่น

- ให้ ปตท. ดำเนินการแยกกิจการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ออกจากกิจการจัดหาและจำหน่ายก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ในลักษณะการแบ่งแยกตามบัญชี (Accounting Separation) ก่อนนำ บมจ. ปตท. เข้าระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งในลักษณะการแบ่งแยกตามกฎหมาย (Legal Separation) หลังการนำ บมจ. ปตท. เข้าระดมทุนใน

/ตลาดหลักทรัพย์...

- ตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใน 1 ปี โดยมี ปตท./บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นทั้งหมดใน บริษัท ปตท. ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จำกัด และให้มีการทำสัญญาในการดำเนินการระหว่างกิจการทั้งสอง เพื่อให้มีการดำเนินการที่แยกจากกันอย่างเด็ดขาด
- ให้ ปตท. เปิดให้บริการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อแก่บุคคลที่สาม (Third Party Access) ตามหลักการที่ ออก. ได้ทำการศึกษาและยกร่างหลักเกณฑ์การเปิดบริการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อแก่บุคคลที่สาม หรือ Third Party Access Code (TPA)
 - เพื่อให้มีการเปิดแข่งขันในแหล่งก๊าซฯ ใหม่ (New Gas Supply) เห็นควรให้ กพข. พิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดการกำหนดแหล่งก๊าซฯ ที่ ปตท. ได้ทำสัญญาไว้แล้ว และเพื่อให้มีการเปิดแข่งขันในตลาดก๊าซฯ ใหม่ (New Gas Demand) เห็นควรให้ กพข. ให้ความเห็นชอบรายละเอียดการกำหนดตลาดก๊าซฯ ปัจจุบัน ที่ ปตท. ได้ทำสัญญาไว้แล้ว (Existing Gas Demand)
 - สำหรับการเปิดประมูลแข่งขันและการกำหนดเงื่อนไขการให้สัมปทานเอกชนเข้าร่วมในการลงทุน และการดำเนินการให้บริการระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เห็นสมควรให้รองพรบ. การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายแล้ว
 - การกำกับดูแลในระยะสั้น : ให้ กพข. ทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ กำกับดูแลอัตราค่าบริการผ่านท่อ คุณภาพการให้บริการ การลงทุนระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งส่งเสริมและจัดซื้ออุปสรรคในการแข่งขัน โดยให้ดำเนินการเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระขึ้นมา
 - การกำกับดูแลในระยะยาว : เมื่อมีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระแล้วเสร็จ ตามพรบ. การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. การดำเนินการกำกับดูแลต่างๆ จะเป็นหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลอิสระ

๕. ข้อสังเกตจากที่ประชุม

๕.๑ การเปิดเสรีกิจการก๊าซธรรมชาติของประเทศ โดยการให้บุคคลที่สามสามารถให้บริการท่อส่งก๊าซธรรมชาติของ ปตท. ได้ อาจจะมีปัญหาในเรื่องการกีดกันการแข่งขันได้ เนื่องจาก ปตท. เป็นทั้งเจ้าของกิจการท่อส่งก๊าซฯ และขณะเดียวกันเป็นผู้จัดซื้อและจำหน่ายก๊าซฯ ด้วย ดังนั้น หากจะมีการแยกกิจการท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จัดตั้งเป็นบริษัทแยกออกจากบริษัทจัดซื้อและจำหน่ายก๊าซฯ ในลักษณะ Legal Separation ตั้งแต่แรกจะทำให้การกำกับดูแลกิจการท่อส่งก๊าซฯ ซึ่งเป็นกิจการผูกขาดโดยธรรมชาติทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรศึกษาหาแนวทางที่จะแยกบริษัท ท่อส่งก๊าซฯ ก่อนที่จะทำการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ มิฉะนั้นอาจจะแยกบริษัทท่อส่งก๊าซฯ ได้ยาก เพราะผู้ถือหุ้นของบริษัทอาจจะไม่ยินยอมเพื่อรักษาผลประโยชน์ที่จะรับจากมูลค่าของหุ้นที่สูงอันเกิดจากการมีอำนาจผูกขาด แต่เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย

/ของรัฐบาล...

ของรัฐบาลที่จะให้นำ ปตท. เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในไตรมาสที่ ๔ ของปี ดังนั้น หากไม่สามารถแยกบริษัท ท่อส่งก๊าซ ฯ ได้ก่อนการจัดทำ IPO ก็ให้แยกบริษัท ท่อส่งก๊าซ ฯ ภายในระยะเวลา ๑ ปีหลังจาก IPO ตามที่เสนอ และให้พิจารณากำหนดเป็นเงื่อนไขเพื่อให้มีการแยกบริษัทท่อส่งก๊าซ ฯ ออกจากบริษัทจัดจำหน่ายก๊าซ ฯ ตามกำหนดเวลาที่ชัดเจน เช่น การกำหนดในหนังสือชี้ชวน (Prospectus) และกำหนดเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมอื่น ๆ เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างแท้จริง

๕.๒ ขอความร่วมมือในการดำเนินการเพื่อให้ ปตท. เป็นตัวอย่างของความสำเร็จของนโยบายการพัฒนารัฐวิสาหกิจให้เป็นฐานของการกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ โดยให้นักลงทุนและประชาชนทั่วไปต้องการถือหุ้นของ ปตท. ในลักษณะเป็นการลงทุนระยะยาว ในขณะเดียวกันให้พนักงาน ปตท. สนใจและมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ โดยขอให้ ปตท. พิจารณาหาแนวทางให้พนักงานสามารถเป็นเจ้าของหุ้นได้ เช่น การให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อหุ้น เป็นต้น

๖. ประเด็นนำเสนอคณะกรรมการ

เห็นสมควรนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเห็นชอบแนวทางการแปรรูป โดยการนำ ปตท. รัฐวิสาหกิจทั้งองค์กรแปลงสภาพเป็น บริษัท ปตท. จำกัด ภายใต้โครงสร้างที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) โดยมอบหมายให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ปตท. เร่งดำเนินการตามขั้นตอนการแปรสภาพรัฐวิสาหกิจของ พ.ร.บ. ทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พร้อมนี้ให้นำข้อสังเกตจากคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายปองพล อติเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

สำนักงานรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ

โทรศัพท์ ๒๖๘-๐๕๑๖ โทรสาร ๒๖๘-๐๕๑๓